

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U101035

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-12-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Агапова Каріна Вікторівна

2. Ahapova Karina V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-12-2022

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.884.032

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.81, 10.81.71

Тема дисертації:

1. Запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються молодіжними угрупованнями в Україні.
2. Prevention of criminal offenses committed by youth groups in Ukraine.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено теоретичним і практичним проблемам запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються молодіжними угрупованнями в Україні з урахуванням сучасного стану кримінального, кримінального процесуального законодавства та правоохоронної діяльності. Встановлено, що основними молодіжними угрупованнями спрямованими на протиправні дії є неформальні, дії яких носять переважно хуліганський характер, який з часом проявляється у насильницьких агресивних протиправних діях. Під неформальними молодіжними групами насильницької спрямованості запропоновано розуміти антисоціальні стійкі структурні формування, до складу яких входить не менше 5 осіб віком від 14 до 35 років, пов'язаних єдиними інтересами та потребами, що мають власну субкультуру, різний ступінь групової криміногенності, що проявляється у вчиненні кримінальних правопорушень насильницького характеру. Під агресією розуміється – цілеспрямована, деструктивна поведінка, яка виражається в певних діях, які мотивовані ворожістю та ненавистю до людей, суспільства і завдають шкоду життю, здоров'ю, честі та гідності, правам людини, викликають в неї психічний дискомфорт (стан

напруги, тривоги, страху та інші негативні емоції), за що передбачена кримінальна відповідальність. Розкрито зміст елементів кримінологічної характеристики кримінальних правопорушень, що вчиняються молодіжними угрупованнями з виокремленням відомостей про стан, структуру, динаміку й географію кримінально каранних діянь цієї категорії, причини та умови, які сприяють їх учиненню, соціальнопсихологічні ознаки правопорушників (учасників молодіжних груп, злочинних організацій, банд, інших формувань) і потерпілих, а також показано зв'язок діяльності молодіжного угруповання зі ступенем агресивної поведінкової установки особи-злочинця, латентності та ефективністю вжитих заходів запобігання. З'ясовано (на основі аналізу статистичних показників за 2013–2021 рр.), що сучасна злочинність в Україні характеризується щорічним збільшенням кількості тяжких кримінальних правопорушень учинених у складі молодіжних груп і організацій, у тому числі шляхом застосування зброї та вибухових речовин, залучення до вчинення порушень громадського порядку молодіжних об'єднань, що загалом негативно впливає на суспільний розвиток в умовах збройної агресії, загострення внутрішньополітичної конфронтації та економічної нестабільності. Констатовано, що політичні та соціально-економічні зміни, зниження рівня життя, втрата моральних орієнтацій, ослаблення функцій сім'ї, криміналізація суспільства наклала глибокий відбиток на поведінку молоді. До загальних (макрорівень) детермінантів злочинної поведінки членів молодіжних угруповань віднесені: стрімке розшарування суспільства на бідних і багатих та інший стратифікаційний розподіл суспільства на групи; загальне зниження керованості соціальними процесами; нестабільність економічної ситуації у країні; зниження рівня життя; неспроможність сім'ї; недоліки державного та громадського устрою; деформація морально-психологічних установок членів неформальних молодіжних груп; переважання корисливих, егоїстичноіндивідуальних, демонстративно-агресивних та насильницьких мотивів. До спеціальних (мікрорівень) – дисфункціональність сім'ї; соціальну дезадаптацію особи та інші відчуження від соціального середовища; вікові, психічні та інші особистісні особливості; готовність уникнути від вирішення життєвих проблем у світі алкоголю та наркотиків, що утворюють тимчасову ілюзорну стабільність; відсутність можливості реалізуватися у суспільно корисній діяльності; відчуття безцільності існування; відданість близьким; дистанціювання від успішних молодих людей; вплив асоціального середовища. Під особою яка вчиняє кримінальні правопорушення у складі молодіжних угруповань слід розуміти сукупність її соціально-демографічних, моральнопсихологічних, соціально-рольових та кримінально-правових ознак та властивостей, що виявляються в злочинній поведінці, детермінованій негативними ідеологічними поглядами та агресією до оточуючих. Основними характерними рисами соціально-психологічного портрета особи, яка вчиняє кримінальні правопорушення у складі молодіжних угруповань є: зневага до суспільно значущих інтересів та інтересів інших осіб; виражений егоїзм, підпорядкування поведінки інших осіб власним інтересам і бажанням; особлива зухвалість, жорстокість стосовно до потерпілих; підвищена конфліктність; низький загальноосвітній рівень цієї категорії осіб; внутрішня готовність до протиправних вчинків; високий відсоток осіб підліткового та молодіжного віку, які вчиняють вуличне насильство; досить високий рівень групової організації вуличних насильницьких злочинців.

2. The dissertation focuses on the theoretical and practical problems of preventing criminal offenses committed by youth groups in Ukraine, taking into account the current state of criminal, criminal procedural legislation and law enforcement activities. It has been established that the main youth groups aimed at illegal actions are informal ones, whose actions are mainly hooligan in nature, which over time manifests itself in violent, aggressive illegal actions. Informal youth groups with a violent orientation are proposed to be understood as antisocial stable structural formations, which include at least 5 people aged from 14 to 35, connected by common interests and needs, having their own subculture, varying degrees of group crime rates, manifested in the committed criminal offenses of a violent nature. Aggression is understood as purposeful, destructive behavior, which is expressed in certain actions, motivated by hostility and hatred towards people, society and causing damage to life, health, honor and dignity, human rights, bringing about mental discomfort (a state of tension, anxiety, fear and other negative emotions), for which criminal liability is provided. The content of the elements of the criminological characteristics of criminal offenses committed by youth groups is disclosed, with information on the state, structure, dynamics

and geography of criminally punishable acts of this category, the reasons and conditions that contribute to their commission, socio-psychological characteristics of offenders (members of youth groups, criminal organizations), gangs, other formations) and victims, and the connection between the activities of the youth group and the degree of aggressive behavioral attitude of the criminal, latency and effectiveness of the preventive measures taken is also shown. It has been found out (based on the analysis of statistical indicators in 2013–2021), that modern crime in Ukraine is characterized by an annual increase in the number of serious criminal offenses committed as part of youth groups and organizations, including the use of weapons and explosives, the involvement of youth associations in committing violations of public order, which in general negatively affects social development in conditions of armed aggression, aggravation of internal political confrontation and economic instability. It has been established that political and socio-economic changes, a decrease in the standard of living, the loss of moral orientations, the weakening of family functions, and the criminalization of society left a deep impression on the behavior of young people. General (macro-level) determinants of criminal behavior of members of youth groups include: rapid stratification of society into poor and rich and other stratification of society into groups; a general decrease in controllability of social processes; instability of the economic situation in the country; decrease in the standard of living; family failure; shortcomings of the state and public system; deformation of moral and psychological attitudes of members of informal youth groups; predominance of self-serving, selfish-individual, demonstrative-aggressive and violent motives. Special (micro-level) determinants include dysfunctionality of the family; social maladaptation of a person and other alienation from the social environment; age, mental and other personal characteristics; willingness to avoid solving life problems in the world of alcohol and drugs, which create a temporary illusory stability; lack of opportunity to be realized in socially useful activity; feeling of purposelessness of existence; devotion to loved ones; distancing from successful young people; the influence of antisocial environment. A person who commits criminal offenses as part of youth groups is understood as a set of his socio-demographic, moral-psychological, social-role and criminal-legal features and properties, which are manifested in criminal behavior determined by negative ideological views and aggression towards others. The main characteristic features of the socio-psychological portrait of a person who commits criminal offenses as part of youth groups are: contempt for socially significant interests and the interests of other people; expressed selfishness, subordination of the behavior of other people to one's own interests and desires; special audacity, cruelty towards the victims; increased conflict; low general education level of this category of persons; internal readiness for illegal acts; a high percentage of adolescents and young adults who commit street violence; a fairly high level of group organization of violent street criminals.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Конопельський Віктор Ярославович
2. Konopelskyi Viktor Ya.

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блага Алла Борисівна
2. Blaga Alla B.

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колб Олександр Григорович
2. Kolb Oleksandr H.

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулик Людмила Миколаївна

2. Kulyk Liudmyla M.

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Андрій Миколайович

2. Babenko Andrii M.

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Корнієнко Максим Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Корнієнко Максим Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.